Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 113. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЧЕРВНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 18, 1982 No. 113. VOL. LXXXIX.

ПОБУДУЮТЬ НОВУ ЦЕРКВУ В ПАРМІ

Рисунок нової церкви в Пармі.

Парма, Огайо (Іван Фур). — В день св. Івана Христителя, у четвер, 24-го червня ц.р., парафія св. Йосафата в Пармі, Огайо, приступає до започаткування робіт будови церкви св. Йосафата, пам'ятника 1000-річчя хрищення України-Руси. Того дня, о год. 6-ій увечері, на призначеній площі, відбудеться Молебень, посвячення площі і розкоп землі.

В тих святкуваннях візьме участь о. Архиєпископ і Митрополит Стефан Сулик з Філядельфії, священики огайського деканату, запрошені сусіди священики Української Православної і Карпато-Руської Візантійської Церков. Запрошені також римо-католицькі священики на чолі з єпископом та представники місцевого уряду.

Пляни будови церкви виготовила фірма МекВіллілямс, Мартинюк, Шідловський з Кентону, Огайо. Церква буде збудована за українськими традиціями і архітектурою, матиме 500 сидячих місць, п'ять позолочених бань і буде одною з найкращих українських церков у Клівленді-Пармі і околиці.

Комітет будови церкви, на чолі з о. шамб. Михайлом Федоровичем, докладає усіх зусиль, щоби придбати потрібні фонди і будувати Церкву за готівку. Всі найменші суми жертводавців на будову церкви будуть записані для майбутніх поколінь в пропам'ятній книзі, яка буде виготовлена комітетом. Більші суми і їхні жертводавці будуть вписані в стіні у притворі церкви. Окремо будуть відзначені ті жертводавці, що не є членами парафії, а своїми пожертвами причиняться до здвигнення церкви-пам'ятника.

Після святочої частини відбудеться у великій залі святочний бенкет, з участю Митрополита Стефана і запрошених гостей, священиків, сестер, представників міста і організацій великого Клівленду. Квитки на бенкет вже можна придбати в членів комітету, або в парафіяльному уряді. В урочистості заповідається чисельна участь не тільки парафіян церкви св. Йосафата, але також громадян інших парафій. Організації і товариства, головно молодечі і комбатантські, заповіли свою участь організовано, в одностроях і зі своїми прапорами.

РОБІТНИКИ В ДІТРОЙТІ ВИСТУПАЮТЬ В ОБОРОНІ СВІТЛИЧНОГО

Воррен, Миш. — Чотири листи і дві депеші до впливових людей в Америці і в СССР вислав Локал 160 тут з юнії автомобільних робітників, за підписом Пітера Дж. Мораіса, голови відділу спілки у четвер, 10-го травня ц.р. з виразною і голосною вимовою звільнити засудженого на суворе заслання критично хворого Івана Світличного, шестидесятника, українського літератора і в'язня сумління.

В листі до МВД, міністерства внутрішніх справ, і самого міністра Н.А.Щелокова, П.Дж. Мораіс пише, між іншим: „в імені моїх співчленів, які в жодному випадку не мають якогось партійного упередження ні до кого, я звертаюся до Вас дати амнестію критично хворому Іванові Світличному". Далі в листі вказано на параграфи, які переступає совєтська влада в Загальній деклярації людських прав ОН, які чейже Москва теж підписала і ратифікувала. Ці параграфи є — 3,5 і 9.

З притиском вказує автор листа, що критичний стан засудженого такий поганий, що він на волі не становитиме собою „загрози" для держави, тим більше, що хворих людей тримати по тюрмах, по нелюдських засланнях і концентраційних таборах —суперечить статті 100 Кодексу РСФСР, Російської республіки на терені якої цей в'язень карається, П.Дж. Мораіс просить дозволу для Світличного повернутися в рідний Київ для життєво потрібного лікування.

Подібний текст листа вислано і до генерального прокурора СССР А.Рекункова з поясненням становища цього Локалу юнії та турботою про життя Світличного. Інші два листи адресовані один до конґресмена Джеймса Дж. Бланшарда з сильною вимогою, щоб цей законодавець зі свого боку впливав на росіян відпустити Світличного, поки ще не запізно, та другий лист — до сенатора Доналда В.Ріґла, мол., з тим самим проханням про допомогу вирвати на волю хворого І.Світличного, при чому своїм американським законодавцям П.Дж. Мораіс пригадує текст з Загальної Деклярації прав людини, параграф 5:" Жодна особа не піддаватиметься торturам чи лютим, нелюдським і принижуючим звертанням або покаранням".

Крім цих листів ця сама юнія автомобільних робітників, Локал 160 вислала поштою телеграфні депеші на адреси КҐБ і прокуратури СССР з проханням-вимогою негайно звільнити Світ-

(Продовження на стор. 3-ій)

Еспанська Компартія переживає кризу

Мадрид, Еспанія. — На початку цього тижня еспанська Комуністична партія, лідером якої є Сантіяго Карільйо, відбула свій надзвичайний пленум, присвячений пошукам причини глибокої кризи, яка витворилась у тій партії після травневих виборів у південній Андалюзії, де комуністи зазнали великої поразки, отримавши тільки 8,6 відсотка голосів.

Рівночасно членство компартії подililось на два протилежні табори: ліберальний і консервативний-комуністичний просовєтський. Перший табір підтримує так званий рух еврокомунізму і концепцію незалежности комуністичних партій Заходу; другий — ввесь час проповідує єдність комуністичних партій з московським центром у проводі. Багато членів висловлювали своє незадоволення політикою і поступуванням першого секретаря компартії С.Карільйо, бо вважали його диктаторську поведінку суперечною його ж проповідуванню концепції демократизму і „комунізму з людським обличчям". Проти 67-річного Карільйо почали виступати навіть його найближчі співробітники, не зважаюи на те, що він очолює компартію вже від 1960 року. Наприклад, лідер контрольованої комуністами профспілки Марселіно Камачо і заступник першого секретаря Ніколас Сарторіюс, грек з походження, сильно критикували політику Карільйо, після чого Карільйо подався до демісії, щоб, як він заявив, „внести ясність у загальну ситуацію" і заставити компартію вибрати один політичний напрям. Він однак настоював на тому, що закордонні компартії не повинні узалежнювати своїх дій від Москви. Він особливо затривожений зростом впливу в компартії просовєтської фракції, яка користується помітною моральною і матеріяльною підтримкою СССР, зглядно його амбасади у Мадриді.

Не зважаючи на гостроту дебат на пленумі і пропоновану резиґнацію, С. Карільйо таки зумів задержати свою позицію генсека. Пленум майже одноголосно відмовився прийняти його резиґнацію, погрозивши при тому демісією всіх членів Центрального Комітету. Обидва критики Карільйо, Камачо і Сарторіюс, залишились нібито у складі ЦК, але перший заявив, що він застерігає за собою право виходу зі складу у вигідному для нього часі.

Політичні спостерігачі й аналітики кажуть, що подібні ферменти помітні також в інших західньоевропейських комуністичних партіях, залежних від Москви.

СИРІЙЦІ ЗНОВУ ЗУДАРИЛИСЬ З ІЗРАЇЛЬТЯНАМИ

Бейрут, Ливан. — Сирійські військові з'єднання в Бейруті і біля ливанської столиці, відтягнення яких домагається ізраїльське головне командування, знову зударились з деякими частинами Ізраїля, не зважаючи на існуюче ніби то формальне перемир'я між обидвома країнами. Сирія відкинула ізраїльську вимогу про відтягнення війська і заявила, що Єрусалим не має права вмішуватись до політики сирійського уряду.

Військові спостерігачі і кореспонденти інформують що ізраїльські військові частини в більшості оминають зударів із сирійцями, але натомість не пропускають нагоди бою з військовими частинами Палестинської Визвольної Організації, оточеними в Бейруті. Вони теж твердять, що в оточеному місті перебуває Ясір Арафат і його штаб співробітників, за якими розшукує ізраїльська військова розвідка. Інші джерела натомість твердять, що Арафат знайшов притулок в одній із закордонних амбасад, до якої не мають доступу ізраїльські вояки. Ливанські урядові чинники не виключають атаки ізраїльського війська на мусулманську частину Бейруту, у якій все ще знаходяться поважні військові сили ПВО. Досі прем'єр-міністер Менахем Беґін запевняв Вашінґтон, що Ізраїль не має заміру окупувати столиці Ливану, проти чого виступає також лідер опозиції в ізраїльському парляменті Шімон Перез і президент Роналд Реґен, який для збільшення тиску на Ізраїль заявив навіть, що не зустрічатиметься з Беґіном під час його візити до ЗСА, якщо Єрусалим змінить свою стратегію у Ливані.

Відповідаючи на застереження, М. Беґін каже, що не все залежить від стратегії і акцій ізраїльського війська, бо ПВО стосує дуже часто провокативні виступи, обстрілює з укритих місць ізраїльські позиції, вбиває з укриття вояків тощо.

Вміжчасі висланник президента Реґена Філіп Габіб перевів довші розмови з речниками ливанського уряду. Темою розмов були ізраїльські вимоги для відкликання війська, які між іншим, включають покликання Генеральною Асамблеєю ОН більших військових сил, принаймні у числі 7-8,000 вояків, які перебрали б контролю південних частин Ливану.

П'ять студентів Колеґії Св. Андрея отримали богословські ступені

Вінніпеґ, Ман. — Тут на 29-ій конвокації Колеґії Св. Андрея, що відбласяв неділю, 30-го травня ц.р., о год. 7:30 вечора, п'ять студентів Богословського факультету отримали такі ступені: дипломом пастирських курсів — диякон Володимир Макаренко із Лондону, Онтаріо; ліценціят теології — протоієрей Петро Бублик із Торонто, Тимофій Гавриш з Геффорд, Саск., о. Тарас Крочак з Беніто, Ман. і Григорій Мельник з Торонто.

Конвокацію відкрив ректор Колеґії протоієрей Олег Кравченко. Абсольвенти були представлені проф. Романом Єринюком, а надання ступенів виконав канцлер Колеґії, Блаженніший Митрополит Андрей. Дипломи вручив протоієрей д-р Г.Удод, голова президії Консисторії УГПЦК в Канаді. Випускників щиро вітала численна святкова громада.

Конвокаційну промову виголосив о. д-р Степан Ярмусь. Його промова під заголовком „Людина у світогляді й ідеології Митрополита Іларіона" була присвячена роковинами 100-річчя з дня народження й 10-річчя з дня упокоєння бл. . Митр. Іларіона (Огієнка). Прот. С. Ярмусь оснував свою доповідь на християнському мисленні деяких праць Митрополита Іларіона. Доповідач теж звернув увагу на значення мотто покійного Митрополита „Служити народові — то служити Богові".

Відтак бурсар Колеґії, Анна Ралько, представила всіх стипендіянтів Колеґії за 1981-82 рік на Богословському факультеті і в Центрі Укрїнських Канадських Студій. Вступні завваги до нагород подали проф. Р. Єринюк, декан, й д-р Наталя Апонюк, директор Центру.

Ректор Колеґії, прот. О. Кравченко, перевів цілу програму конвокації. В академічній процесії взяли участь 23 особи — професори Колеґії й Манітобського університету. П'ять членів Кобзарського Кружка Манітоби приграваЛи на бандурах при вході й відході процесії.

Навколо катедри арабознавства витворилась контроверсія

Кеймбридж, Масс. — Гарвардськй університет, прийнявши даток від Савдійської Арабії у висоті одного мільйона долярів на влаштування тут катедри арабських студій, має тепер на руках контроверсію. Проти цих грошей від арабів протестує сильна в ЗСА жидівська група на тій підставі, що ці арабські гроші пов'язані також з іменен професора політичних наук з Бейруту, Ливан, д-ра Валіда Халіді, що, як і всі араби, має деякі симпатії з палестинцями.

Пожертва Савдійської Арабії, про яку ще не було офіційного оголошення, спочатку вживатиметься для оплачування часткового затруднення цього професора в дослідчій ділянці в Гарварді, а потім буде встановлено катедру. Тискові жидівської групи старається протиставитися гарвардський декан факультету мистецтв і точних наук проф. Генрі Рокосовскі, який, хоч сам жидівського роду, не поділяє думки протестуючих своїх одноплемінників, кажучи, що Гарвард, бажаючи затримати в своїх лавах такого знавця арабознавства, як д-р В.Халіді, був радий, що вдалося для цього роздобути фонди. Савдійська Арабія дала таку нагоду.

Сам професор В.Халіді працює в Гарварді з 1978 року і є відомим у наукових колах ЗСА. Про цю справу висловився також інший фахівець арабознавства, професор ісламського мистецтва з Лондону Олеґ Ґрабар, що тут причина одна: жидівські групи в ЗСА і члени — жиди факультету в Гарварді не хочуть дозволити Савдійській Арабії спонзорувати цю катедру. Якщо б тут йшлося „про німецьку, наприклад, катедру і професора з якогось там Ельзасу, то ніхто б ані не заікнувся проти того". А головний „закид" протестуючих, що араби будуть втручатися до керівництва університету і його незалежности вирішувати внутрішні справи, кому давати габілітацію на професора, чи кого приймати в склад членів такого чи іншого факультету, є безпідставний, — твердять університетські чинники. Декан проф. Г.Рокосовскі в офіційному обіжнику з факультету подав, що проф. В. Халіді вже назначений на директора дослідницького Гарвардського центру для середньо-східніх студій з лютого місяця цього року.

У світі

ПРЕДСТАВНИКИ БАГАТЬОХ АРАБСЬКИХ поміркованих держав в Об'єднаних Націях заявили, що на їхню думку Палестинська Визвольна Організація переживе ізраїльську атаку і хоч не вийде з неї переможно, як про це раніше говорив її лідер Ясір Арафат, але в майбутньому вона знову збере сили до боротьби за право палестинських арабів на самостійність. Ці дипломати думають, що Арафат й надалі очолюватиме ПВО, не зважаючи на пороблені помилки його штабом. Найбільшим оптимістом при оцінці загальної ситуації на Близькому Сході виявився представник ПВО при ОН, Зеґрі Лабіб Терзі. Він навіть не признає поразки палестинців, які на його думку, все ще мають вигляди завдати великого удару ізраїльським військам в Ливані.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ Джорж Буш і секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер перебувають тепер у Савдійській Арабії, де вони зустрінулись з новим королем тієї країни Фагдом, який перебрав владу після смерти його брата Каліда. Політичні спостерігачі і дипломати кажуть, що обидва американські речники напевно зустрінуться з „холодом" у багатьох арабських державах, які дуже занепокоєні ізраїльськими військовими акціями в Ливані проти Палестинської Визвольної Організації і окупацією великої частини країни, включно з облогою Бейруту, столиці Ливану. Буш, якого супроводжає до Савдійської Арабії група сенаторів, в першу чергу висловив співчуття новому королеві з приводу смерти його брата, а потім, у дуже складних політичних обставинах, пробував говорити з новим керівництвом про політичні й економічні справи. Між іншим Савдійська Арабія вповні задоволена становищем президента Роналда Реґена у Версалі, Франція, до справи розподілу нафти на світових ринках. Спостерігачі також думають, що король Фагд напевно робитиме натиск, щоб Уряд ЗСА зайняв більш виразне і тверде становище до ізраїльської акції в Ливані і вимагав відтягнення всіх військових частин з тієї країни.

В МАДРИДІ ВІДБУЛОСЬ НЕФОРМАЛЬНЕ „СВЯТО" тріюмфу прихильників бразильської футбольної дружини, яка як відомо виграла свої перші змагання у турнірі за мистецтво світу проти збірної СССР вислідом 2-1, у якій, між іншим, грало кількох змагунів з київського „Динамо". Маси розентузійованої публіки бльокували кілька годин вуличний рух в Мадриді. Також біля 6,000 прихильників цього спорту виповнили вулиці міста Севільї, поміж стадіоном Санчез і центром міста, у якому бразилійські переможці відпочивали після тяжкої гри із сильною совєтською дружиною. Між іншим, Бразилія надіється на здобуття чемпіонату світу в копаному м'ячі.

АНДРЕЙ ФРОЛОВ, ЯКИЙ РАЗОМ З ГРУПОЮ інших росіян голодував у Москві і вимагав дозволу на виїзд за кордон, отримав вже запевнення совєтських еміґраційних властей про видачу йому візи і телеграму від американської амбасади про виїзд до ЗСА, де у Чикаґо живе його дружина. Фролов є першим з групи голодуючих, якому совєтські чинники видали візу на виїзд до ЗСА. Інший учасник голодівки, Юрій Баловленков, заявив кореспондентам, що він далі помірковано голодуватиме, не зважаючи на втрату 40 фунтів ваги на протязі двох місяців. Інші члени перестали голодувати і тепер очікують на обіцяні їм візи.

ВИСТУПАЮЧИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ МІЖНАРОДНИХ профспілок в Женеві, Папа Іван Павло ІІ кільканадцять разів пригадував делеґатам із 148-ох країн про долю польської вільної профспілки „Солідарність" і її лідерів, які в більшості перебувають у в'язницях, або ізоляційних таборах. Приїзд Папи на конференцію профспілок був до певної міри несподіванкою для делеґацій Совєтського Союзу і його сателітів, які дуже холодно поставились до звернення Святішого Отця, особливо у тому місці, коли він згадудвав про „Солідарність" і право робітників вибирати свій провід. Тільки польська делеґація, згідно з інформаціями пресового аґентства Ройтерса, прилучилась до оваційних вітань Папи, що його влаштували учасники. Відвідавши також головну квартиру Червоного Хреста, Папа у зустрічі з речниками цієї міжнародної харитативної організації підкреслив велике значення так званої Женевської конвенції, яка забороняє тортури й інші форми терору.

Лік „Украін", якому віщують велику майбутність

Джерзі Сити, Н.Дж. (Л. Волянська). — Вся розповідь гостя з Відня в „Свободі", 18-го травня, подібна на утопію, бо як це так, що на жахливу хворобу рака, хворобу, яка була і є бичем багатьох вже поколінь людей у світі, — винайдено начебто лік, а про це не трублять на весь світ вже тепер, вже в цю хвилину!?

Гість у редакції щоденника, український науковець Ярослав Василь Новицький з Відня, і це він винайшов лік проти хвороби рака. Лік цей має патріотичну назву „Украін". Це друга візита цього вченого з Австрії в З'єднаних Стейтах Америки. Тут він провів час від початку березня ц.р., шукаючи місця, де б він добре міг „примістити" свій винахід. Для цього зроблено вже чимало. Деякі фармацевтичні фірми виявили зацікавлення вченим-винахідником і „Украіном", але про остаточний контракт ще Я. Новицький не домовився: власник винаходу не хоче віддати праці багатьох років за ціну, що не відповідає його умовам.

Але поза тим справи і так на добрій дорозі, хоч тим часом Я. Новицький після відвідин Крайового протиракового інституту в Бетезда, біля Вашінґтону, повертається до Відня, щоб на місці далі вести досліди ліку на пацієнтах.

Винахід ліку „Украін" — це вінець його 20-річної дослідницької праці. Дослідник уже опатентував його. Лік поборює певні види пістряка і він важливий тим, що при вживанні не діє шкідливо на інші, здорові клітини організму, що є якраз великою проблемою ряду

Проф. Ярослав В. Новицький з ампулкою „Украін".

інших експериментальних ліків у боротьбі проти рака. Джерелом для виробу цього ліку є рослина, що відома під назвою „Хелідоніюм маюс", або по-українському „чистотіл великий", чи народна назва „бородавочник". Грецька назва в перекладі означає „великий дар неба", і дослідник вірить, що так воно і справді є.

Проф. Я. Новицькому вдалося з рослини, про яку вже йшла слава, як про лікувальну рослину довгі століття, відділити активні складові частини цієї рослини і виготовити препарат, який діє нищівно на злоякісні клітини пухлини раку в організмі, але не руйнує здорових клітин. Підтверджено вже експериментально, що цей лік може збільшувати кількість трансформованих лімфоцитів, які мають властивості нищити бактерії та ракові клітини. Крім того ті частини організму, де появляється цей лік (його впорскується до м'язів) в ультрафіолетових променях відсвічує жовтозеленкавим світлом і цю свою властивість зберігає деякий час в організмі. Тому за його допомогою можна легше простежити розміщення ракового тумору в хворої людини.

Наукове опрацювання факту, що після впорскування цей препарат швидко збирається навколо ракової пухлини, в дальшому може допомогти хірургам бачити межі ракових і здорових клітин і робити цілеспрямовану операцію, не витинаючи здорових клітин", — каже Я. Новицький.

Наявні властивості цього ліку „Украін" такі незвичайні, що лікарі в більшості зустріли вістку про найдення цього ліку з великою дозою скептицизму. Проте сам Новицький, який не є сам лікарем, а інженером, науковцем-біологом і хеміком із замилування до цих дисциплін, і багато дослідників, що перевірили на практиці уживання ліку, дійсно впевнилися в його майже чудесних властивостях.

Про сам лік з фармацевтично-медичного боку вже чимало написано, і в редакцію „Свободи" перед приходом Я.В.Новицького надіслано було багато друкованих матеріялів, які, проте, не для широкого читача, а для фахівців вузько-спеціялізованої ділянки. Надійшли в редакцію теж деякі захоплені відгуки про цей винахід від Любомира М. Гуґеля з Александрії, Вірд-

(Продовження на ст. 3)

ВИСТАВКА СЛУХАЧІВ МИСТЕЦЬКОЇ СТУДІЇ

Філядельфія, Па. — Патронат і вчителі Української Мистецької Студії, з нагоди 30-річчя праці, влаштовують виставку праць слухачів Студії. Відкриття виставки відбудеться в суботу, 19-го червня ц.р., о год. 4-ій по полудні в залі Дому Студії, при 2322 Поплер вулиця. Виставку, яку можна буде оглядати в суботу від 4-7 години вечора, в неділю, 20-го червня, та в суботу й неділю, 26-го і 27-го червня, від год. 12-6 вечора, відкриє звітом Петро Мегик, адміністратор Студії.

В Америці

ВЕРХОВНИЙ СУД ВІДКИНУВ УХВАЛУ Тексаського стейтового суду, яким діти нелеґальних іміґрантів позбавлялися з 1975 року права навчатися безкоштовно в публічних школах стейту, тобто за податки американських громадян. Голосуванням у відношенні 5-4 верховні судді проголосили, що поміж дітьми щодо освіти не вільно робити різниці, чи вони діти леґальних громадян ЗСА чи нелеґальних, і що такий закон в Тексасі чи деінде суперечить духові Конституції ЗСА.

ВТІКАЧ ВІД ПРАВОСУДДЯ ЕДВИН П. ВІЛСОН, якого вже два роки ловили ФБІ і Департамент справедливости, нарешті арештований в Ню Йорку на летовищі Кеннеді, у вівторок, 15-го червня, після того, як його виманили з міста Тріполі, Лівія, де він переховувався від американського суду і одночасно далі ві своє „ґльобальне" бизнесове підприємство. Департамент судівництва ЗСА оскаржує цього колишнього успішного працівника американської розвідки на протязі більше як двадцяти років у нелеґальних постачаннях зброї та вибухових матеріялів спеціяльно до Лівії, де він навіть начебто вів тренування терористів, передаючи їм вміння й експертизу, що їх він сам набув у важливих розвідувальних аґенціях ЗСА. Його побратим і спільник Френк А. Терпіл переховується в Бейруті, Ливан, де його бачили в останньому часі. Його теж шукає влада.

ЗА ОСТАННІ ДЕСЯТЬ РОКІВ УЧНІ ПУБЛІЧНИХ шкіл Ню Йорку були на нижчому рівні ніж середній рівень для школярів у країні. Тепер, у нещодавно оголошених вислідах про рівень знань з математики і читання (англійської мови), учні з міських публічних шкіл опинилися дещо на вищому щаблі, ніж середній загальний рівень на цілу країну.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda" P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті й дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Невдачі Америки на терені ОН

Амбасадорка З'єднаних Стейтів в Об'єднаних Націях, Джейн Киркпатрик, промовляючи недавно під час обіду організації Фундації спадщинности у Вашінґтоні, гостро критикувала поведення американських представників на терені Об'єднаних Націй. Не назвавши нікого по імені і говорючи тільки загальниками, Киркпатрик назвала підхід американської дипломатії до справ, що їх обмірковується в Об'єднаних Націях, як „аматорський" і перестерігала, що поки він не зміниться на „професійний" — Америка далі зазнаватиме в ОН самі поразки. Вона твердила, що Совєтський Союз, азійські держави, Сирія ба навіть Палестинська Визвольна Організація мають в ОН більшу повагу і більші успіхи, як Америка...

Виступ Джейн Киркпатрик був напевне зумовлений її поганим настроєм, що його викликала неприємна для неї пригода, що її вона зазнала в Об'єднаних Націях без її вини під кінець минулого тижня. Знаючи, що президент Реґен і державний секретар Александер Гейґ виразно зірвали з тактикою невтральности у британсько-арґентинському конфлікті за Фальклянські острови та заявилися по стороні Великобританії Киркпатрик зголосила на засіданні Ради Безпеки ОН разом із представниками Британії „вето" проти резолюції, яка закликала до негайного воєнного перемир'я без ніяких передумов. В годину пізніше почула від державного секретаря Гейґа, який перебував у Парижі, що він бажав собі, щоб вона не зголошувала „вето", а тільки стрималася від голосування. Вона це негайно проголосила, але така хиткість не прихилила Америці прихильности з боку Арґентини, а розгнівала британського прем'єра Марґарет Тачер.

Джейн Киркпатрик, колишній професор політичних наук у Джорджтавнському університеті у Вашінґтоні, напевно була свідома, що її критика Державного департаменту щодо його „аматорщини" у відношенні до ОН не сподобається державному секретареві Гейґові та різним високим урядовцям із Державного департаменту, і що її виступ ще більше ускладнить їй виконування обов'язків репрезентанта Америки в Об'єднаних Націях. Вона, правда, виразно не критикувала теперішнього стану в Державному департаменті, а підкреслила, що її критика стосується підходу ЗСА за останніх кругло десять років, проте все одно всі ті високі урядовці, які будь-як причетні до зв'язків з амбасадою ЗСА в ОН не можуть тішитися такою критикою.

Проте, насправді, Киркпатрик не сказала нічого нового. І вона, хоч як авторитетна у справах взаємин Уряду з верхівкою Об'єднаних Націй, трохи несправедлива, бо тут, мабуть, винуватими є не так репрезентанти Америки і їхній „аматорський" підхід до проблем на форумі ОН, як ціла конструкція Об'єднаних Націй і відносини, які там склалися від часу заснування тієї установи у 1945 році. Об'єднані Нації уже народилися з первородним гріхом, яким було призначення Совєтському Союзові привілею, як одному з п'яти постійних членів Ради Безпеки ОН, права „вето". Далі, винуватим став принцип, що всі члени ОН — рівні, себто, З'єднані Стейти чи Великобританія мають в Генеральній Асамблеї той сам тільки один голос, що Люксембурґ чи ще менша країна з обширу Тихого океану. Винуватим було розпучнявіння ОН до числа 157 членських держав. Тому Америку переголосовують, бо бльок комуністичних і „невтральних" країн, під проводом комуністичної Куби, куди численніший, як бльок західніх і прозахідніх країн. Об'єднані Нації виявилися безсильними супроти експансіонізму СССР і безсильними супроти таких країн, як, наприклад, Іран у болючій для Америки справі тамошніх „закладників", силою захоплених іранськими фанатиками в американській амбасаді у Теґрані.

Тому ситуація американської амбасади в ОН з природи тамошньої структури і тамошнього відношення сил надзвичайно трудна і складна.

Джейн Киркпатрик напевне знає конкретні факти, які спонукали її до такого важкого закиду на адресу рідної дипломатії. Але корінь лиха, як сказано, навіть не в останньому десяткові років з „аматорами" в Державному департаменті, а в самих основах, на яких збудовано Об'єднані Нації — з упривілеюванням Москви і кумедним принципом „рівности" членів.

Киркпатрик натякнула, що вона на своєму пості довго не залишиться. І можна не дивуватися їй: це такий пост, що — поза назверхнім гарним звучанням „амбасадора З'єднаних Стейтів" в найвищій існуючій міжнародній установі — приносить тільки розчарування і прикрощі. Хто хоче довго таке терпіти?

НАВКОЛО ПРІЗВИЩА РЕЙМОНДА ДОНОВАНА, секретаря праці у Адміністрації Реґена, вже від часу його призначення існує контроверсія. Дехто сильно підозріває його у знайомствах з групами зорганізованої злочинности. Тепер, нещодавно, знайдено тіло чоловіка, якогось невеликого діяча з кіл зорганізованої злочинности, який начебто розпочав співпрацювати з інвестиґаційними чинниками, які ведуть своєрідний „абскам" проти Р.Донована, і це пов'язується посередньо зі справою цього члена кабінету Президента. Тому його резиґнації вже тепер вимагають демократи в Конґресі, заки ще слідство дасть свій висновок, винуватий він чи не винуватий.

Анатоль Камінський

ЩЕ ОДНА БЮРОКРАТИЧНА „НАДБУДОВА"

(З приводу „продовольчої програми)

Пленум ЦК КПСС, який відбувся у Москві 24-го травня ц. р., прийняв широкорозголошену вміжчасі постанову про „продовольчу програму СРСР на період до 1990 року". В основу її лягла проєктно-наводна доповідь Брежнєва про неї та „заходи по її реалізації". Про ці останні, перш усього, якраз і йдеться, і на них й зосередилась увага. Саме від них і залежатиме здійснення наміченої програми.

Згідно зі ствердженням самого Брежнєва, „мета намічуваних заходів — у якомога коротші строки надійно забезпечити населення країни продуктами харчування. Це не тільки першорядне економічне, але й актуальне соціяльно-політичне завдання". Щодо останнього — немає сумніву: стан совєтської економіки, яка невтримно котиться по похилій площині і зокрема крайньо-незадовільне, кризово-тяготне продовольче постачання населенню, це для Кремля, дійсно сьогодні найпроблемніше, глибинноскладне і багатотрудне соціяльно-політичне питання.

Згідно з совєтськими джерелами, валова продукція зерна в 1978 році виносила 235 мільйонів тонн, але вже в 1979 році вона впала до 179.2 мільйона тонн і тільки незначно піднеслася в 1980 році до 189.2 мільйона тонн. 1981 рік приніс знову спад і то настільки низхідний, що про нього дотепер відмовчується совєтська система. Всі знаки „на небі і на землі" вказують, однак, що збір зерна не вийде поза 160 мільйонів тонн максимально. В такій ситуації Совєтський Союз мусітиме імпортувати принаймні 43-45 мільйонів тонн збіжжя із Заходу та інших закордонних країн, що коштуватиме його близько 10 мільярдів „твердих" долярів. З уваги на таке становище нікого не обнадіюють хизування Брежнєва про те, що, мовляв, „зростання сільсько-господарського виробництва систематично випереджало зростання населення, яке збільшилося порівняно з 1965 р. на 35 млн. чоловік", або що згідно з проголошеними в програмі даними, якщо продукція зерна в роках 1961-1965 виносила пересічно 130.3 мільйона тонн на рік, то в роках 1976-1980 вона зросла до 205.0 мільйона тонн, тобто аж на 157 відсотків. Чи, що виробництво цукрових буряків зросло в тому ж періоді в порівнянні з першою півдекадою 60 років на 150 відсотків, овочів на 156 відсотків, м'яса „забійної ваги" на 159 відсотків, молока на 143 відсотки, а яєць аж на 220 відсотків. Бо водночас Брежнєв мусів визнати, що „продовольчу проблему далеко ще не знято з порядку денного" і що „структура харчування потребує поліпшення". Зокрема „не задовольняється попит на м'ясні та молочні вироби, не вистачає овочів і фруктів", а „у ряді районів мають місце перебої в торгівлі продовольчими товарами". До речі, як обрахували на Заході на основі совєтських даних, споживання м'яса на особу впало з 127.8 фунта в 1979 році до 125.6 фунта в 1980 році, а молока, масла і сиру з 703.2 фунта до 692.2 фунта.

Що ж уявляє собою конкретно сама продовольча програма і заходи в напрямі її здійснення? Її осереддям є „виділення і комплексне сполучення" роботи сільського господарства із тими галузями промисловости, транспорту і торгівлі, які його обслуговують, для того, щоб добитися чимскорішого піднесення продукції і „довести її до споживача". В цей спосіб утворюється окремий „самостійний" адміністративно-структуральний аґропромисловий комплекс, що перед ним стоять такі основні завдання: „пропорційний і збалансований розвиток" його самого і „вдосконалення управління, планування і економічного стимулювання", „забезпечення високих темпів сільськогосподарського виробництва на основі послідовної його інтенсифікації і високоефективного використання землі", „прискорене впровадження досягнень науки і технології", „всемірне зміцнення матеріяльно-технічної бази", „боротьба за економію і бережливість", „впровадження спеціялізованого транспорту" і т. п. Та вкінці: „дальше поліпшення соціяльно-побутових умов на селі".

Якщо йдеться про Україну, то її „основні завдання", у конкретних вимірах, зображено так: „забезпечити середньорічне виробництво зерна в одинадцятій п'ятирічці в кількости 51-52 млн тон і в дванадцятій 53-54 млн тон, цукрових буряків відповідно до 57 і 60 млн тон, виробництво м'яса — 3.9-4.1 млн тон і 4.6-6.7 млн тон, молока — 22.5-23.0 млн і 24.0-24.4 млн тон" ітд.

І водночас, всупереч всьому болісноприкрому і катастрофальному, дотеперішньому досвідові протягом довгих десятиліть, „вирішальна роль у збільшенні виробництва сільсько-господарської продукції належить (й надалі) колгоспам і радгоспам". Отже мериторично і концепційно-структурально нічого не міняється, бо все зводиться до того, що „в районах, краях, областях і автономних республіках створюються аґропромислові об'єднання, а в союзних республіках і в центрі — агропромислові комісії, які наділяються великими правами". Власне на них „покладається відповідальність за поліпшення постачання населенню продуктів харчування, координація всіх міністерств і відомств, які входять в агропромисловий комплекс". „Особливого значення надається районній ланці", яка має координувати і керувати агропромисловим комп-

(Закінчення на стор. 3)

Виставка семи мистців

Хоча цей показ праць групи наших мистців старанням Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА), має характер досить нашвидкоруч складеної, передвакаційної виставки, проте варто її кожному оглянути, хоч би вже тому, що має вона познаки меншої збірної виставки. Бо на превеликий жаль, — більші, виставки чомусь у нас так, як перевелись, а цей збірний показ демонструє в більшості праці наших самих визначніших живописців. Імпреза, що її відкрив голова організації М.Черешньовський, 9-го червня ц.р., в ґалерії ОМУА, при численній участи глядачів, буде продовжена ще до 27-го червня ц.р.

Може дехто і слушно завважує, що коли виставка групова, то повинна би бути влаштована за індивідуальними стилями творчости мистців, як, наприклад, імпресіоністів, реалістів, модерністів тощо. Однак поки до цього в нас дійде — якщо взагалі колинебудь дійде — маємо перед собою доконаний факт: виставку різних стилів і способів малювання, зате в загальному першорядних і признаних мистців. Очевидно, що не найкращою реклямою для виставки є брак каталогу чи хоч би загального списку творів, за якими кожний оглядався і здивовано запитував: „Як же ж це так?" Та тут може рішав поспіх зорганізування і відкриття виставки ще перед літньою спекою. Проте, на будуче, таких недоліків треба конечно вистерігатись, бо програмка — це важливий і цінний документ не тільки доконаної суспільно-мистецької праці, але і побудови рідної культури, на якій наше насліддя має взоруватись.

Мистці виставили переважно по 10 картин; дехто і більше. В загальному — це виставка краєвидів. Один із наших сеньйорів- живописців, найстарший віком з цієї сімки, Петро Холодний мол., показав деякі бачені вже, однак завжди притягаючі, ікони візантійського стилю, як темнаву, червонобрунатну „Матір Божу з дитятком", світлого „Св. Юрія", а дальше капітального „Жука" і „Муху" та дещо з квітів. Крім відомого принадного, осіннього пейзажу, найбільшу увагу привертали до себе два новіші, імпресіоністичні, зимові краєвиди, ніби білого, проте в дійсності чарівно опалевого, розпливчасто-веселкового кольорнту. Передусім ота „Зима в горах", зі всіми ніжно-прозорими обрамуваннями і затінками синьо-зеленкавого і легко фіолетного наверствування, що являлась може навіть і числом один всієї виставки, надовго залишиться в пам'яті. Всі картини Холодного,на жаль, не в розпродажу, бо мистець пояснив, що він уже майже не малює, тому і не може продати ці картини.

Йдучи дальше в альфабетичному порядку, належить сказати, що один із наймолодших тут, Володимир Бачинський, зі своїми картинами належить , без сумніву, до жарких, яскравих мистців кольористів-модерністів, про що проречисто доводять його розвішані праці. Кожна з них витримана в іншому відтінку барвистости. Малює він ліккватексом з додатком олії. Тематика його космополітична, якась містично-леґендарна, де в переконливому темносиньому, синьо-зеленому, помаранчевому чи жовтому, інколи ще з психоделічного карнавалу в червоно-рожевому нафарбуванні, зустрічаємо скелі, звалища, кулі чи ґльобуси, мітичні фіґури, жіночі, рідше чоловічі постаті, янголів; коротко, якийсь надприродний, барвистий світ фантазії. Усе воно виведене бездоганно, і може сприємливе для модерного американського глядача, однак на — українського не має воно більшого, бажаного впливу. Тому чи не було б доцільнішим той леґендарно-мітичний світ власної музи, вчинити ближчим нашому глядачеві, українізуючи дещо цю фантастику. Власне виповнивши ці барвисті концепції природою і постатями з українських переказів, леґенд, казок чи і з літературної царини, як: „Тіні забутих предків", „Лісової пісні" і т. п. Такий замір вартий не тільки спроби, але й любови. Хіба ж бо в нас не має своєї рідної і ориґінальної леґендарности гідної малярського пензля? А в Бачинського є до цього хист.

Якова Ґніздовського графіки цим разом не було на цій виставці; є тут тільки його олійні картини. Деякі відомі вже, інші — нові. Не зважаючи на це, що Ґніздовський заявляє, що він найкраще почуває себе в чорнобілій графіці, все таки кожен подивлятиме його кольор. Бож та зелена барва „Кукурудзів" чи, по-покутському, „Шульків" або „Скринька капусти" не має в собі нічого не тільки з монотонії, але своєю грайливістю просто імпонує. Бачена вже „Кукурудза на полі" — дуже цікавий малюнок. Менше займаючі — це „Двері" чи тільки деталь із них, „Халат" та „Вид із клуні", де може забагато нецікавих дверей, а замало в щілині розтвору весняного краєвиду. Найновіші „Кавун" і „Хлібина" — знамениті своєю правдивістю.

Любослав Гуцалюк, так своїм построєнням гармонії кольорів, як і малярською манерою техніки поздовжних ліній, відомий, як кольорист та своєрідний стиліст. Під сучасну пору він має у нас розголос „модного маляра", тому і продає свої речі — найшвидше. Його навіть не багато людей і запитує про українську тематику. Пейзаж із Франції чи Еспанії їх задовольняє. Тому не так рисунок чи тематика, а кольорит рішальний у його творчості. Ота

(Закінчення на стор. 3)

Олександер Домбровський

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

II

А нехіть до жидівства за його співпрацю й вислуговування окупантам України, чи в аспекті соціяльно-економічного визиску немає нічого спільного з антисемітизмом. Це саме були питання, що їх повинні були висвітлювати в своїй пресі жидівські інтелектуали, члени Комісії.

Жидівські колеґи приймали наші вияснювання „на холодно" без ентузіязму, іноді признавали нам в дечому рацію, але не спішилися писати про те в своїй пресі. Правдоподібно, не хотіли наражуватися своєму суспільству, яке було б їх за це можливо викляло. Бо жидівство є імпульсивним і суб'єктивно-впертим елементом з національною вдачею бити „лежачого". А ми дотепер „лежимо"! Те, що жидівські погроми організували перед революцією російські адміністраційно-поліційні чинники, промовчується, а за те підкреслюється усе й на кожному кроці на сторінках жидівської преси й різних публікацій вперто-тавтологічну фразу (бодайся когут знудив!), що вони відбувалися в Україні. Під час Другої світової війни нацисти (не німці!) вимордовували жидів, а „українці їм допомагали". Така , на жаль, логіка жидівської сторони. Очевидно, є одиниці, які здають собі справу з вартости такого підходу до справи, але жидівський загал ще далеко не здобувся на еволюцію думки у відношенні до українства. Подані тут міркування були скелетом дискусій на засіданнях Комісії.

Дехто з української сторони заховувався під час того роду дискусій зі симптомами комплексу національної меншевартости в дусі „прийдімо, поклонімся й припадем", з приводу чого я не раз полемізував з пок. М. Ветуховим у чотири очі, настоюючи, щоб українська сторона заховувалася з почуттям людської й національної гідности, як рівнорядний партнер. Президент Академії приймав з усміхом мої завваження, признавав мені рацію, але завжди притримувався старої політики в відношенні до жидівської сторони, яка іноді говорила з позицій сили. Мій стиль під час дискусій не подобався Марґолінові, який запитав мене раз прилюдно під час засідання Комісії, чи я „люблю бандерівців". Я відповів йому спокійно, що більше, як розенберґів (тоді якраз велася в суді справа проти Розенберґів, які були совєтськими шпигунами). Від того часу Марґолін ставився до мене холодно, а я зі свого боку навпаки, показував йому свою пошану, як старшому віком при рівночасному заховуванні своєї людської і національної гідности. Йосиф Ліхтен, варшавський жид, науковець і політик, розумів моє становище й шанував мене за те, при чому раз у приватній розмові назвав мій стиль під час дискусії — виявом европеїзму.

На жаль, наші дискусії під час засідань Комісії не переступили зачарованого кола самого теоретизовання справи українсько-жидівської співпраці в напрямі реальних дій серед наших суспільств і так залишилися в порожнечі нездійснених задумів. Властиво єдиним конкретним ділом, що залишилося після тієї Комісії як певне тривале досягнення, яке ввійде в історію співпраці між українськими й жидівськими інтелектуалістами — це окремий випуск Анналів УВАН, здебільшого присвячений українсько-жидівській проблематиці, хоча там є статті й на інші теми (том VII, 1959). В тому випуску Анналів взяли участь такі автори: А. Марґолін, Ф. Фрідман, А. Коцевалов, Ол. Домбровський, Я. Білінський, С. Ґольдельман, Л. Соневицький, І. Ґольдман, Л. Чикаленко й К. Левін.

І так, як довго жив М. Ветухів, так довго Комісія була діяльна й розвивалася. У червні 1959 року президент УВАН, М. Ветухів відійшов у вічність, що створило велику прогалину у житті Академії, а тим самим і Комісії дослідів історії українсько-жидівських відносин. Не стало доброго політика й організатора, яким був покійний. Відійшли також такі активні члени Комісії, як Я. Чиж, Ф. Фрідман й інші. І так не дуже густі ряди членів Комісії ще більше прорідилися. Обов'язки голови Комісії почав виконувати тодішній науковий секретар Академії, наш археолог, Лев Чикаленко — людина по суті добряча (хоча не все опанована), але дуже слабий політик і організатор, який у складних обставинах комісії (українсько-жидівська проблематика!) не показався спроможним станути на висоті, правда, нелегкого завдання. Жидівські колеґи не були вдоволені новим головою. А. Берльштейн сказав це мені кілька разів, питаючи, чи я не міг би очолити Комісію. Але мої дні як секретаря Комісії були пораховані. Між мною й новим головою виявилися поважні розходження у поглядах на дальше ведення Комісії.

(Продовження буде)

Юліян Мовчан

ПОДОРОЖ ПО АФРИЦІ

III

А потім, повертаючись до автобуса, опиняємося перед якимсь незвичайно грубелезним деревом. Це тут т. зв. баобаб дерево. Нам сказали, що воно вже має 700 років, а може ще рости до 2,000 років. Його висота не така то вже велика, натомість обвід у нижній частині має 28 метрів! Цікавий цей „баобаб" ще й тим, що з нього виробляють багато корисних споживчих річей — у тому числі олію, цукор, деякі лікарські речовини і навіть варять якусь кашу...

Пройшовши ще далі, опиняємося перед знаменитою крокодилячою фармою. Яких тільки крокодилів тут не можна побачити! Розмежовані загородами, вони поділені між собою не тільки відповідно до свого віку, але і своїх порід чи видів, бо крім нільських крокодилів у світі існує ще багато інших порід.

Незавидна доля білих поселенців у Зимбабве

Від Вікторіянських водопадів летимо просто на схід і за кілька годин ми вже в Салісбирі — столиці нової держави Зимбабве, яка лише в 1980 році здобула свою національно-державну незалежність.. Перед тим ця колишня колонія Англії звалася Родезія, назва якої походила від прізвища англійського генерал-губернатора Сесіла Родеса. Тому, що також багатьом іншим об'єктам було присвоєно ім'я цього англійського патріота, британські колонізатори і сам Родес напевно були певні, що ця центральносхідня частина Африки навіки-вічні залишиться в складі британської імперії. Але, як кожен тепер бачить, вони перерахувалися.

Висівши з літака, виїжджаємо автобусом в столицю. Гарне, чисте місто — не гірше від будь-якого пересічного міста Европи чи Америки. Значить, робимо висновок, англійці тут не погано попрацювали. Не лише „тягли" звідси, що можна було „тягнути", але також досить швидкими темпами розбудували країну — понабудовували багато готелів, доріг, дрібних промислових споруд, і т. д. Та ж яких сто років тому а може й менше, тут напевно крім непрохідних джунґлів ще нічого іншого не було. (Саме місто Салісбирі бере свій початок лише від 1890 року).

Їдемо однією з головних вулиць — Боровдейл — широкою, обсадженою по обох боках тропічними деревами алеєю, яка перетинає місто на дві частини — північну та південну. Праворуч,крізь обвислі гілляки дерев та квітів заледве видніють біло-жовті мури палацу президента, прізвище якого... . Банана. Але як це тепер переважно є з президентами (американські не входять в рахубу), фактично не він, „солодкий" Банана, керує державою, але його прем'єр-міністер Роберт Муґабе, значно скромніший будинок якого міститься тут же недалеко, по другому боці вулиці. Те, що президент у Зимбабве,правдоподібно,має лише декоративне значення, свідчить про те, що ніхто інший, як сам прем'єр-міністер, в даному випадку Муґабе, призначив свого доброго приятеля Банану на синекурну посаду президента держави.

Час від часу здибаємо на вулиці вояків або цивільних азійського типу — не то китайців, не то в'єтнамців. Хто ці люди? Що вони тут роблять?

З цим питанням ми звернулися до одного білого громадянина років 40-45, який довідавшись, що ми туристи з Америки, підсів до нас на лавочку.

— Та це ж комуністичні війська з Північної Кореї, — відповів наш незнайомий. — Наш марксистський диктатор запросив їх нібито для вишколу його армії.

Потім, розговорившись, він додав:

— Як тільки Муґабе прийшов до влади, то він зразу позвільнював усіх білих з цивільної та військової служби. Усі приватні школи для дітей білих батьків було замкнено, і тому і я дістав повідомлення, що оскільки таких шкіл тут більше не буде, то і для мене, як для вчителя, тут немає більше чого робити.

Ще з інших джерел ми довідалися, що завданням 5,000 північнокорейського війська, яке спровадив Муґабе до Зимбабве, не тільки вишкіл нової армії цієї нової держави, але також бути опорою однопартійної системи цього диктатора в його можливій боротьбі проти своїх політичних противників.

Кілька днів пізніше, будучи знову на аеродромі і чекаючи на літак, який мав нас відвезти далі на північ — до Кенії, ми мали змогу порозмовляти з ще одним мешканцем Зимбабве, який, спакувавши речі, мав відлетіти до Південної Африки. Він сказав, що з фаху — аґроном і в нього є середнього розміру фарма. Ми запитали, чому він вирішив залишити цю країну? Невже в цій, з аґротехнічного погляду, відсталій державі не потребують його досвіду та знання?

— Так, вони то й потребують, але тільки не нас, — відповів він. — Хоч то правда,що білі фармери випродуковують тут біля 80 відсотків продуктів, проте нам, білим фармерам, тут перебувати все більше стає небезпечно. До нас не тільки щораз більше придираються за кожну дрібничку (наприклад, за те, що ми, наймаючи неґрів до праці, їх „експлуатуємо"), але також просто небезпечно, бо вже є випадки вбивства наших людей. Усе це спричинилося до того, що уряд Зимбабве, хоч і смертельно ненавидить режим у Південній Африці, проте аби не допустити до голоду, змушений закуповувати більшість харчів звідтіля...

І таких, як наш аґроном-фармер, виходить, дуже багато. Згідно з повідомленням „Лондон Сандей Телеґраф", за 20-те вересня м. р. протягом останніх 6-ти місяців кількість білого населення Зимбабве зменшилася від 220,000 до 160,000. При тому, білошкірій людині, яка залишає Зимбабве, дозволено забрати з собою майна вартістю не більше, як 1,300 долярів. Зокрема, заборонено забирати всякого роду меблі, холодильники, печі, пральні машини, стерео і т. д..

На наше питання — чи наш співбесідник певний, що йому не доведеться утікати з Південної Африки, бож і там білих порівняно мало і їх також неґри хотіли б позбутися якнайшвидше, він, переконавшись, що поблизу нас нікого не було, відповів: — Там цього ніколи не буде... Хіба вам відомо, що південні африканці вже давно мають свою атомову бомбу? І чи може хтось сумніватися, що — в разі потреби вони не завагаються застосувати цю страшну зброю проти своїх смертельних ворогів?

(Продовження буде)

Лік „Украін"...

(*Продовження зі стор. 1*)

жінія, та від д-ра Юліяна Гутника з Вашінґтону.

Були вже захоплені вістки і в австрійській пресі, як, наприклад, популярно-наукова стаття з часопису „Кур'єр" з Відня, що її написав вже минулого року кореспондент Петер Красса. Всі ці справи будуть по-науковому зреферовані в найближчому числі „Лікарського Вісника", офіціозі УЛТПА. Будуть теж в журналі поміщені всі схеми і фотографії.

Мова в редакції переходить на самого винахідника, як сталося, що він, інженер-радіотехік, пішов у медичну ділянку, і загально про його життя. Народився Я. Новицький у Підлютому в Карпатах у 1937 році в родині інженера Михайла Новицького. Студіював у Політехнічному інституті у Львові і в університеті у Відні, куди нарешті виїхав вісім років тому з СССР, затримавши проте громадянство, бо познайомився і одружився з віденкою. Про в'їзд до Австрії старався для Я. Новицького навіть сам канцлер Австрії Бруно Крайскі.

Перед виїздом з підсовєтської України доля носила його по всьому СССР, включно з Норильськом, де йому треба було працювати деякий час. Його технічно-інженерська кар'єра була успішна і йому належить багато винаходів. Не раз Я.Новицький брав участь у різних з'їздах винахідників. Працював викладачем у вищих політехнічних школах, викладаючи радіотехніку (у Львсві він бів тим рідкісним викладачем, що вів свої виклади проскрибованою вже там українською мовою).

Але техніка сама — це не було все. Його „гоббі" завжди була хемія, фармацевтика, біологія і медицина. Це був той добрий шлях, який увінчався винаходом мабуть епохального ліку. Була і інша важлива-преважлива спонука шукати лік на рака: хвороба раку його молодшого брата. Брат став першим пацієнтом Я. Новицького; у 30-річного хворого на пістряк простати вже були з'явилися метастази. Лікарі говорили про два-три місяці життя для хворого. Але після повного лікування-експериментування над хворим, брат вченого видужав цілковито. Лікування тривало лише два місяці.

Ярослав В. Новицький має намір організувати у Відні й у світі, коли пощастить, Український науководослідний протираковий інститут. Про це він теж домовлявся в Канаді й в Америці. Опатентувавши свій „Украін" у Австрії і світі, вчений-винахідник чекає на розбудову своєї досі скромної ляборaторії, щоб продукувати свій препарат у достатній кількості, бо попит на „Украін" зростає: вже кілька лікарів-ракологів лікують цим ліком своїх пацієнтів і рапортують драматичні поліпшення стану хворих.

Приємно Я. Новицькому згадувати про те, що навіть кардиналові Вишинському було полегшено його останні дні за допомогою цього препарату, про що писала в свій час польська і европейська преса. Лік „Украін" вже є по аптеках в Австрії. Від уряду Австрії він дістав чималу стипендію на розроблення цього ліку. Тепер, — він вірить, — прийшов час на розбудову і на відповідний зворот коштів, вкладених в це діло винахідником, бож за такі винаходи належало б фінансове забезпечення, якщо дійсно людство з ліку скористає.

Але не тільки наукою і винаходом цікавиться проф Я.В.Новицький. Ось чим займає він свій вільний від дослідів у ляборaторії і шпиталі час: „Крім своєї дослідничої праці двері дому Новицьких є все відчинені для втікачів українців з Польщі. Під сучасну пору в його помешканні у Відні знайшло притулок яких 20 переважно молодих хлопців і дівчат, яким вдалося втекти протягом останніх місяців з Польщі. Я. Новицький допомагає їм не лише своєю гостинністю, але також веде акцію забезпечення їм прав перед австрійським урядом і допомагає в переселенні до інших країн", — пише в листі до редакції вже згаданий вгорі Л.М.Ґуґель. Тож Я. Новицький і вчений і винахідник, і добродій.

Рідношкільний бенкет вшанування учителів

П'ять років тому „Рідна Школа" в Ню Гейвені обходила урочисто свій 25-літній ювілей, видавши „Ювілейну книгу", в якій надрукована така присвята: „Ця Пропам'ятна Ювілейна Книга з нагоди 25-ліття „Рідної Школи" в Ню Гейвені, Конн., присвячена всім невтомним працівникам рідношкільної ідеї та всім її вихованкам, на вічнотривалу згадку, і як заповіт для майбутніх поколінь, щоб продовжували священну місію всеукраїнської виховної установи."

З гордістю і великим задоволенням слід ствердити, що „Рідна Школа" стала сьогодні на висоті своїх завдань, коли її вихованки, нове покоління, віддано і з посвятою зайнялися нею, зорганізувавши її не тільки матеріяльну базу, але впровадивши однорідну програму, й через це школа зросла у числі, зміцніла на поземі зразкового навчального заведення.

Для відзначення 100-ліття „Рідної Школи", а також 30-ліття місцевої, Управа школи разом з Батьківським комітетом вирішили відсвяткувати ці дві дати влаштуванням бенкету, на якому можна було б підсумувати працю школи, а рівночасно віддати пошану своїм учителям, зокрема тим, що понад три десятки років трудяться для виховної справи. Створений для переведення цієї імпрези комітет випрацював відповідну програму. й взявся енергійно до праці, щоб ця імпреза стала визначним, наче родинним святом всієї нюгейвенської громади. Так день 15-го травня 1982 року вписався в історії нашої школи, як величне свято, на якому царювали взаємна любов й пошана серед учасників, що цінять правдиво рідношкільну справу.

Д-р Іван Кизик, господар свята, привітав майже три сотні гостей, які зібралися, щоб засвідчити, що ми існуємо, що ми працюємо, що ми за всяку ціну хочемо зберегти нашу мову, бо знання рідної мови — це ключ до рідної культури, до існування нашої нації, до творення нашого майбутнього життя. Він із вдячністю висловився про вчителів, які, не дивлячись на всі тудноші, невигоди, не раз і байдужість загалу, витримали на стійці, не оглядаючись на похвали, нагороди, чи признання. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померлих учителів — св. п. д-ра К. Матвієнка та проф. І.Голембйовського.

Проводив програмою інж. Мирон Мельник, директор школи, який попросив пароха о.Романа Ґолембу провести молитву та поблагословити трапезу.

Після обіду, що його подали на стіл учениці старших кляс у прегарних народних строях, розпочалась програма.

Директор школи, накресливши загально роботу школи, сказав, що не була б вона такою видатною та корисною, якби в ній не навчали такі вчителі як Ґеня Козак-Гарвій, Ліля Фалько, мгр Діонізія Брочинська. Кожному відомо, що довголітніми двигунами, різьбарями розуму й душ молоді являються Евстахія Матвієнко, д-р Мирослав Борисюк та д-р Михайло Снігурович. Велична заслуга їх у тому, що вони своєю наснагою, професійним хистом, безцінною посвятою віддали не роки, але все своє життя для виховання нашої української молоді. Е. Матвієнко — це вчителька на рідних землях, на Закарпатті, вона перша тут серед місцевої громади визначилася, як мати, вихователька, вчителька, віддавши багато сили й ентузіязму у провадженні всяких імпрез, а понад все — зуміла запалити любов у дітей до рідного, з'єднуючи собі симпатії серед наших найменших.

Д-р Мирослав Борисюк від 1947 року працює в Українській Католицькій Семінарії у Стемфорді, одначе, знайшов час для навчання в „Рідній Школі" в Ню Гейвені, не оглядаючись на невигоди в доїзді, та всілякі труднощі. Відкинувши різні пропозиції праці, що він, як визначна професійна сила дістав, присвятився своїй меті — навчання в українських школах. Яскравий доказ його праці - це понад сто священиків, які закінчили Рімінську гімназію, якої він був основником і директором. Його життєві і наукові дані можна знайти у визначних американських енциклопедіях, як: „Хто на Сході", „Визначні американські педагоги", „Збірник Міжнародніх Біографій", „Довідник американських вчених", „Українці в Північній Америці". Немає тут поміж нами ніодного, хто не згадав би його з пошаною, — як це сказали Владика Василь та Владика Роберт, колишні його студенти.

Д-р Михайло Снігурович — не тільки довголітній викладач, але відомий громадський діяч, що від років двигає тяжку, а часами невдячну місію популяризовання української справи серед провідної американської верхівки. Він, як голова місцевого Відділу УККА, завжди дбав, щоб рік річно перевести всі наші національні роковини, домогтися відповідних проклямацій від американського Уряду, а що, найважливіше, з'ясовувати всім правдиве положення нашого народу. Він — віцепрезидент УККА, громадських, спортових та допомогових організацій, але, не дивлячись на свою многогранну і відповідальну роботу, знайшов час для навчання нашої молоді, бо, як він сам твердить, любить викладати та любить нашу молодь.

Проф. Іван Телюк, давній і довголітній голова „Рідної Школи", виголосив промову, гідну справжнього педагога вищої кляси. У його словах відчувалися сенс й повага його думок, коли він доказував, скільки настирливости, праці й хисту треба здобути, щоб показати себе правдивим і корисним виховником молоді. Тому й не сумнівався він, що цих троє виховників, стали на п'єдесталі своїх почесних звань і тому сьогодні нюгейвенська громада віддала їм честь й пошану.

Спеціяльну подяку від батьків висловив голова Батьківського комітету Карло Гарвій. Він начеркнув працю педагога, що вміє і хоче присвятитися для навчання, й висловив свою радість, що наша школа може пишатися такими людьми. Він — учитель американської школи і добрий український патріот, хоча з походження ірляндець.

Прийшла черга на визначних Солєнізантів, й кожний й кожний з них у глибокому зворушенні дякував громаді за щирий і теплий прийом. Хіба найрясніші оплески дістала Е.Матвієнко, бож вона була і залишилася серцем і душею цілої школи, й за своє життя ніколи не спроневірилася своїм виховним ідеалам для добра й щастя нашої молоді.

Д-р М.Борисюк подякував за ласкаве трактування його у громаді, та сказав, що він щасливий, що міг своє життя віддати для виховання нашої молоді. Д-р М.Снігурович прохав не забувати про наші обов'язки відносно рідного народу й цінити свою українську спадщину, бож ми одна з найкультурніших націй Сходу. Він, ще повний сили й енерґії, продовжуватиме навчати нашу молодь й виконуватиме своє покликання викладача з посвятою й хистом.

Учні „Рідної Школи" — Наталка Посполита, Омелько Марків, Ксеня Кизик, вручили ювілятам подарунки, та сердечно подякували від учнів своєї школи.

Були привіти від Союзу Українок, 106-ий Відділ, — Христя Мельник, від місцевого СУМА — М.Данів, від алюмнів — Роман Кизик. Привітання надіслали також д-р Олег Кульчицький, колишній учень, Надя Голінко, Роман і Марійка Куці, а присутні алюмни, що їх було понад сто, вставанням та відспіванням многоліття, пошанували „рідношкільну традицію". Люся Матвієнко-Венгльовська з Маямі та Галя Матвієнко-Гемстак привітали свою матір, разом із синами, дочками та внуками. Цей духовий бенкет закінчено співом „Ангел вопіяше...", після чого були ще особисті привіти і гратуляції присутніх.

Діонізія Брочинська

Ще одна бюрократична...

(*Продовження зі стор. 2*)

лексом долішнього розряду, маючи до діла з колгоспами і радгоспами на місці. Іншими словами, утворюється ще один широкорозгалужений і всепоглинаючий бюрократичний апарат, який порядком самого адміністрування мав би вивести совєтську економіку на чисті води. Позатим все лишається по-старому. Скріплено лише накопичення адміністративно-організаційних заходів і засобів, щоб досягти якнайінтенсивнішого рівня експлуатації землі, технології і людей, і стільки.

У такому ж самому контексті поставлено також справу присадибних площ колгоспників, що їх, разом з садово-городними кооперативами, Брежнєв назвав „великим питанням, якому заслужено приділяється увага і в продовольчій програмі", бо „як відомо, їх частина у виробництві м'яса, молока, птиці, а тим більше картоплі і овочів та фруктів досить вагома". Доречно тут згадати, що в УССР пропаґандивно дотепер веде перед у „присадибній кампанії" якраз Вінницька область, де її розпочав В. Темний, голова Вінницького облвиконкому на сторінках „Радянської України". Зараз вона далі продовжується, наприклад, в „Молоді України" з 25-го травня ц. р., обширною кореспонденцією М. Барася з Тростянецького району, Вінницької області, п. н. „Вигода обопільна". Основний ляйтмотив її: „Практика й справді засвідчує, що підсобне господарство в селі вигідне і корисне як для його власників, так і для держави".

У такому ж світлі треба ставити „передбачення розширення натурального оплату робітників бригад і ланок, які одержуватимуть безплатно до 15 % зерна", але власне з того, що буде вирощене понад план".

Не можна не згадати, що в „продовольчій програмі" особливу ролю призначено навіть кролям, коням і оленям: „збільшити виробництво м'яса кролів, поліпшити роботу добровільних кролівницьких товариств, повніше задовільнити попит населення на племінних кролів" і „вжити заходів до збільшення м'ясних ресурсів за рахунок конярства і оленярства"...

На жаль, цього роду розпучливе і сущнонаївне шукання порятунку і розв'язки є не тільки показником кризового стану сільського господарства, але й образним провісником неспівмірности, протицільности, недієздатности та непосильности запрограмованих схематичних заходів, які мали б його підняти з упадку. Воно є одночас також доказом того, що теперішній режим не в стані аж ніяк вирватися із пут обумерлої і скомпромітованої економічно-політичної доктрини і буде далі поринати у своєму бюрократичному застої. Злопровіщена марксистсько-ленінська, економічно-політична вперeдвстановленість не допустить до будь-яких докорінних, концепційно-меріторичних і організаційно-структуральних перемін і реформ, що їх вимагає життя і здоровий глузд.

Виставка...

(*Продовження зі стор. 2*)

суміжність і переливи мазків у відтінях сірих і оранжевих чи жовтих, а навіть рожевих, червоних з чорними та перехід із сірого в блакитне чи навпаки, близьке посвоячення зеленого з жовтим чи коричневим, дають тонко відчуте в душі естетичне наверствування барвистости, що вабить і переконує глядача. З помітніших його праць тут варто згадати „Береги ріки Рон", гармонійно-яскравий „Натюрморт", майже пастилеву „Ез-ріку" та дещо з міських заулків.

У Любомира Кузьми з його незмінним стилем магічного реалізму переданого за допомогою рідко вживаної енкавстики, не тільки кольор, але і рисунок і тематика грає важливу ролю. Тут як і в інших мистців, зустрічаємо деякі праці бачені вже на давніших виставках, як — єдині — портрети, а теж краєвиди, мертву природу тощо. Як відомо це неквапливий, бо точний спосіб малювання. Майже фотографічна докладність рисунку і найприродніша вірність властивої барви являється обов'язкова. І мистець дає собі раду з цим вимогливим стилем зовсім успішно. Бо, як відомо, ефектовне дерево чи барвисту цвітку куди легше представити, як скромний грибок, цибулину чи шматок салямі, які з-під пензля Кузьми виходять так, що їх не повстидався б, мабуть, і деякий, старий флямандський майстер. Новіший чинник у працях його, це улюблені коти. Звертали на себе увагу „Кітка Лінда", бачена вже „Зеня", „Провесна над морем" та невиставлювана ще „Завжди те саме".

Зенон Онищкевич показав свої свіжі краєвиди і квіти. Хоч усім відомо, що він знаменитий кольорист, краєвиди його, як весняні так і зимові подані без великої барвистости, в сіро-білій чи зеленкаво-блакитній тонації, як ось хоч би „Весна ІІ" чи „Гадсон — зима". У квітах він прекрасний завжди; чи то будуть „Хризантеми", „Петунії" чи „Альпійська фіялка". І за його портретами ми дальше тужимо і ... дожидаємо.

Останній з сімки, Володимир Савчук, що є „Фіґаром" і довіреною особою — фактотумом ґалерії ОМУА, це автор краєвидів. Малює він притишеними кольорами, темними півтонами, без якоїнебудь яскравости та, либонь, і дальше шукає свого питомого стилю. Якщо йдеться про пейзажі, то в американців нагадує він нам, Едвина Дикинсона, що теж так якби нерішено в пошуках, таємно і нез'ясовано та пригаслою барвою викінчував свої краєвиди. Тому воно не виключене, що Савчук може і залишитися при своїм теперішнім стані стилю. Картини його позначені тут числами 1, 2, 3, і т. д. Зацікавлював глядача „Краєвид ч. 12", кольоритно найживіший, який представляв прохожих на вулиці чи може і якусь сцену з театру Шекспіра. Якби трагічною загадковістю сповнений „Краєвид ч. 6", в брунатньому кольориті, де на передньому пляні видніли сумні, високі постаті, перед якоюсь яругою; може це і сцена з побольшевицьких розстрілів 1941 р.? Погідність віє від „Краєвиду ч. 8" із зеленкавими полями та легко блакитним небом.

Такі виставки тепер не часто у нас бувають, тому якраз цю виставку варто оглянути всім нашим любителям муз.

Теодор Терен-Юськів

НЕ РОСІЙСЬКІ, А УКРАЇНСЬКІ

У статті п.н. „Теперішня Україна" О. Татомира в ч. 106, 8-го червня, надруковано: „Число шкіл з російською мовою навчання за останніх 20 років зменшилося з 28,000 до 25,000". Має бути: „Число шкіл з українською мовою навчання..." Також читач щоденника звертає увагу автора вгорі названої статті, що місце народження російського новеліста Антона Чехова був Таганріг, колись українське місто, тепер у складі РСФСР, а не Ростов, як написав автор. — Ред.

Робітники в Детройті...

(*Продовження зі стор. 1*)

личного, пригадуючи тюремщикам і в депешах, що вони, звільняючи Світличного, дотримуються власного, таки совєтського, закону, а не якогось чужого, бо про ставлення до хворих в'язнів чорним по білому написано в совєтських таки „кодексах".

Всі ці заходи зроблено не випадково, бо якраз у „Свободі" в ч. 102, з четверга 2-го червня, надрукована на тему рятунку Світличного стаття Ярослава Стасика, саме завдяки якому і вислав Локал 160 ці листи і депеші у відповідні місця. Я. Стасик, українсько-американський робітник і член цієї юнії, зробив уже чимало для українських дисидентів на форумі юнії автомобільних робітників у Дітройті.

Про Я.Стасика і його дуже „небезпечну" для СССР і „розрядки" працю серед американського робітництва знають і в совєтах, бо там особливо слідкують за настроями просовєтськими і протисовєтськими якраз серед робітництва ЗСА і взагалі серед робітництва світу. Тож у статті-памфлеті „Буржуазно-націоналістична мафія проти юній" в урядовій газеті „Вісті з України" англійською мовою вже місяць тому якийсь Микола Горілов розправлявся з Я.Стасиком, не пожалкувавши на його обчорнювання ні чорнила ні місця в „рептильці", що видається, як кажуть, з ласки КҐБ в Києві т.зв Товариством культурних зв'язків із закордоном.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Петро Хлібович — 1,000 дол., в пам'ять дружини сл.п. КАТЕРИНИ ДУБОР-ХЛІБОВИЧ, бувшої учительки, в двадцяту річницю її смерти.

Сини: Мартин, Йосиф, Григор, Василь, Михайло і Андрій Пастушек - 1.000 дол., в пам'ять батьків сл.п. МИХАЙЛА І МАРІЇ ПАСТУШЕК.

Остап і Марія Шенкірик - 200 дол., в пам'ять бл.п. РОМАНА Й ІРЕНИ ШЕНКІРИК.

Д-р Стефан і Тамара Тимкові - 200 дол., в пам'ять бл.п. д-ра МИКОЛИ КУЗЬМОВИЧА і бл.п. ОЛЕНИ ФЕДАК-ШЕПАРОВИЧ.

Марія Галун-Блох - 100 дол., в першу річницю смерти й в світлу пам'ять бл.п. СОФІЇ ПЕЛЕНСЬКОЇ-ГАЛУН.

Д-р Роман Топольницький - 100 дол., в пам'ять СТЕПАНА ЮРЧИНСЬКОГО.

Марія Селеман - 100 дол., в пам'ять бл.п. ГРИГОРІЯ СОВИЧ.

Ярослава й Іван Лучечки - 100 дол., замість квітів на могилу бл.п. ТЕОФІЛЯ ТУРЧАНА.

Д-р Роман Граб - 100 дол., замість квітів на могилу бл. п мґр ЛЬОНЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО, і 50 дол., в пам'ять сл.п. РОМАНА ОЛИНЦЯ.

Д-р Євген і Неоніля Стецькови - 100 дол., замість квітів на могили бл.п. МАРІЇ ПАШКОВСЬКОЇ та бл.п. інж. ЯРОСЛАВА ВАРИВОДИ.

Юрій Б. Зелінський - 50 дол., в пам'ять бл.п. КОНСТАНИТА ВАРВАРОВА.

Анна і Уляна Ліськевич - 40 дол., в пам'ять бл.п. мґр ЛЬОНЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО.

Роберт Бравн з дружиною - 30 дол., в пам'ять бл.п. МИКОЛИ ІВАНИЦЬКОГО.

Д-р Григорій і Люба Бурбели, д-р Тарас й Іванна Ганушевські, д-р Еміль й Ірена Клюфаси, д-р Богдан і Таїса Кузьми- по 25 дол., в пам'ять сл.п. МАРТИ ВЕРЕМЧУК.

Д-р Теодозій і Любомира Крупа - 25 дол., в пам'ять бл.п. д-ра ІВАНА ЖОВНІРОВИЧА.

Володимир і Христина Баранецькі - 25 дол., в пам'ять сл.п. КОНСТАНТИНА ВАРВАРОВА.

Д-р Мирослав і Люба Бурбели, д-р Тарас й Іванна Ганушевські, д-р Михайло Яцух, д-р Іван і Олександра Кизик д-р Богдан і Таїса Кузьми - по 25 дол., замість квітів на могилу бл.п. д-ра ВАЛЕНТИНА П. КЛИМЕНКА.

Ілля і Людмила Демиденки, проф. Володимир й Ірма Пилишенки - по 25 дол., проф. Роман і Надія Трач - 20 дол., Зенон й Ізабеля Омецінські - 10 дол., в пам'ять сл.п. о. ВАСИЛЯ ОСТАША.

Текля Сарахман - 25 дол., в пам'ять бл.п. ОЛЬГИ ПОХМУРСЬКОЇ.

Інж. Микола і Марія Ромах - 20 дол., Меліта і Орест Мартинович - 10 дол., в пам'ять сл.п. ред. ДМИТРА КУЗИКА.

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померлих вічним спокоєм і радістю.

Головна Екзекутива
Фонду Катедр Українознавства (ФКУ)

В 40 ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

Нашого Найдорожчого і Незабутнього Мужа і Батька

бл. п. МИХАЙЛА СИДОРА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ

в П'ЯТНИЦЮ, 18-го ЧЕРВНЯ 1982 р.

в соборі Св. СОФІЇ в Римі;
в семінарії Св. ЙОСАФАТА в Римі;
в Малій Семінарії Св. Йосафата в Римі;
в українській католицькій церкві в Буенос Айресі, Арґентина;
в українській католицькій церкві у Стемфорді;
в українській католицькій церкві Св. МИКОЛАЯ в Чикаґо;
в церкві Св. ЮРА в Ню Йорку;
в церкві Свв. ПЕТРА І ПАВЛА в Коговз, Н. Й.

Просимо Друзів і Знайомих згадати Покійного в своїх молитвах

дружина — ТЕОДОРА
син — ІГОР з дружиною ОЛЬГОЮ

З глибоким смутком повідомляємо пластових друзів, що в дні 8-го червня 1982 року відійшла з наших рядів

бл. п. пл. сен.

д-р ГАЛИНА НОСКОВСЬКА ГІРНЯК

лікар, член Пластової Станиці в Ню Йорку і бувша голова Осередку Праці УПС

ПОХОРОННІ відправи відбулися в суботу, 12-го червня 1982 р. на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Добра пам'ять про Неї залишиться серед нас.

Станична Старшина і Осередок Праці УПС
в Ню Йорку

Створено Громадський комітет у Ню Джерзі для відзначення 40-ліття УПА

З ініціятиви Управи Осередку СУМА в Пассейку, Н.Дж., 14-го травня ц.р. в Українській Централі відбулася нарада представників організацій північного Ню Джерзі, на якій створено Громадський комітет для відзначення 40-ліття Української Повстанської Армії.

Голова Осередку СУМА С.Журавський відкрив наради та пояснив їх ціль. В дальшому нарадами провадила вибрана президія в складі: Григорій Добуш, голова, Маркіян Титла, заступник голови, і Степан Покора, секретар.

Теодор Олещук поінформував, що в стейті Ню Джерзі ми теж повинні гідно та імпозантно відзначити 40-ліття УПА і віддати поклін героям, що так жертвенно і безстрашно боролись за визволення і самостійність нашої поневоленої батьківщини України. П.Олещук запропонував влаштувати спільну академію для всього українського громадянства з відповідною мистецькою програмою з участю на ній запрошених визначних американських стейтових діячів.

Після виміни думок присутніх на нарадах представників українських організацій вирішено: 1) влаштувати Академію в середній школі в Кліфтоні, Н.Дж., 10-го жовтня ц.р. о год. 4-ій по полудні. 2) Вирішено запросити визначного політичного діяча і журналіста д-ра Петра Мірчука виголосити доповідь. 3) Для виконання мистецької програми запросити мистецькі одиниці при Осередку СУМА в Торонто, Канада, чоловічий хор „Прометей, жіночий хор „Діброва і оркестру „Батурин".

Для підготови та проведення святкувань вибрано Діловий комітет у складі: Теодор Олещук, голова, інж. Микола Семанишин, д-р Мирослав Бих і д-р Константин Ваньо, заступники голови, Степан Покора, секретар, Ярослав Івахів, фінансовий референт, Дарія Степанюк, референт інформації, Володимир Янів, референт зв'язків з українськими громадами, Маркіян Кормило, програмова комісія, Іван Буртик, референт зовнішніх зв'язків, Григорій Добуш і Іван Іванків, члени комітету. Контрольна комісія: Марія Дупляк, Маркіян Титла, Іван Бачинський.

Громадський комітет запрошує усі організації північного Ню Джерзі, котрі з будь-яких причин не могли вислати своїх представників на першу нараду, а хотіли б стати членами Громадського комітету, зголоситися у членів Ділового комітету.

Громадський комітет запрошуючи все українське громадянство північного Ню Джерзі до масової участи в тих ювілейних святкуваннях та звертається з проханням до наших установ і організацій не запляновувати на цей день інших імпрез, щоб ми усі могли спільно віддати заслужену почесть воїнам нашого народу.

Дарія Степаняк

З життя української громади Міннеаполісу

У днях 14-го і 15-го травня ц.р. відвідала нас з доручення УНС М.Кордуба. Вона вже два роки працює керівником відділу братської діяльности при Головній Управі УНСоюзу. Праця того відділу має ціллю з'єднати та пожвавити діяльність нашої молоді.

М.Кордуба розмовляла про ці справи з представниками управ молодечих організацій 14-го травня; 15-го травня в 7-ій год. вечора відбулися в залі школи при церкві св. Константина ширші сходини молоді з усіх молодечих організацій.

Збори відкрив Петро Ванаш, голова 385-го Відділу УНС. Запрошена до слова М.Кордуба виявила мету братської діяльности. Вона підкреслила, що УНС старається приєднати нашу молодь у відділах братської діяльности, бо молодь має заповнювати ряди старшого покоління, які з кожним роком проріджуються.

У численних прозірках присутні побачили оселю УНС в Кетскильських горах Союзівку та околицю, та всі можливості, які УНС може дати для нашої молоді та громади.

Присутні були поінформовані про видання УНС— „Свободу", „Веселку", та „Український тижневик". Керівник братської діяльности заохочувала давати „Український тижневик" до рук молоді, бо з нього вона багато вичитає про українські справи. І поза справами забезпеченевими УНС має багато ділянок, які вимагають молодечого запалу і рук до праці.

На запитання присутніх М.Кордуба розповіла, що в деяких місцевостях на сході праця наладнується. При відділах УНС треба координаторів та молодих людей, щоб зрушити справу з місця. Молодь тією справою зацікавилася, і координатор знайшовся. Приїзд Марти Кордуби був добрим початком у цьому напрямку. Ми особливо радо вітали її, бо Марта уродженка Міннеаполісу.

Мгр В.Пакуляк
кореспондент УККА

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА АНДЕРСОН, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янгставні, Огайо померла 18-го лютого 1982 року на 79-му році життя. Нар. 1904 р. у Вилксбері, Па. Членом УНС стала 1946 року. Залишила в смутку дочки: Вірджінію і Дороту. Похорон відбувся 22-го лютого 1982 р. Брендикемп Елкс в Пенсильванії

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

СЕМЕН ЛЕБЕДИК, член УНС Відд. 367-го „Зап. Січ" в Рачестері, Н.Й., помер 3-го березня 1982 року на 82-му р. життя. Нар. 25-го лютого 1900 року в селі Малий Ставок, Україна. Членом УНС став у 1950 році. Залишив у смутку дружину Наталку, сина Анатоля, двох внуків і дальшу родину. Похорон відбувся 6-го березня 1982 року на цвинтарі „Мавнт Говп" в Рачестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АНАСТАЗІЯ СЮРКО, член УНС Відд. 266-го ім. Івана Франка в Амстердамі, Н.Й., померла 12-го січня 1982 року на 86-му році життя. Нар. в 1896 році в Розважі - Золочів, Україна. Членом УНС стала в 1935 році. Залишила в смутку сина Леона з родиною та ближчу і дальшу родину в ЗСА і в Україні. Похорон відбувся 18-го січня 1982 року на цвинтарі св. о. Миколая в Амстердамі, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Варшона, секр.

АННА ЛІЩИНСЬКА, член УНС Відд. 247-го ім. Івана Хрестителя у Вилмінгтоні, Дел., померла 12-го лютого 1982 року на 90-му році життя. Нар. 2-го лютого 1892-го року в Ляцку, Україна. Членом УНС стала в 1923 році. Залишила в смутку трьох синів: Івана, Стефана і Юрія; три дочки: Марію, Катерину і Ольгу з родинами; 12 внуків, 7 правнуків і 2-ох пра-правнуків. Похорон відбувся 17-го лютого 1982 року на цвинтарі „Рівервю" у Вілмінгтоні, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Маср, секр.

АННА КОЗЕМЧУК, член УНС Відд. 439-го ім. Є. Коновальця в Содвурах, померла 11-го січня 1982 року на 80-му році життя. Нар. в 1902 році в Чорткові, Зах. Україна. Членом УНС стала в 1957 році. Залишила в смутку сина Тараса, дочку Емілію Бабяк, чотирьох внуків і двох правнуків. Похорон відбувся 14-го січня 1982 року на Юніон цвинтарі, в Кіркленд Лейк, Онт. Канада.

Вічна Їй Памfive!
В. Зацерковний, секр.

МИХАЙЛО ТАРАС КОСОВИЧ, член УНС Відд. 54-го Т-ва „Українська Січ" у Вилінгфорді, Конн., помер на 68-му році життя. Нар. 18-го травня 1914-го року у Василівці, Зах. Україна. Членом УНС став в 1960 році. Залишив у смутку дружину Марію і сина Богдана з родиною; дочку Анну, брата Романа, сестру Любу та численну родину в ЗСА, Канаді і в Україні. Похорон відбувся 16-го січня 1982 р. на цвинтарі св. Лаврентія у Вест Гейвені, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
В.Добчанський, секр.

ВАСИЛЬ ЗУБИК, член УНС Відд. 418-го ім. Б. Хмельницького в Торонто, Онт., помер 12-го вересня 1981 року на 73-му році життя. Нар. 11-го жовтня 1908 р. в Струтині, Зах. Україна. Членом УНС став в 1963 році. Залишив у смутку дружину Анну, дітей: Зенона, Олю Підгірську і Надю Липовецьку з родинами. Похорон відбувся 16-го вересня 1981 року на цвинтарі Ґлендейл Меморіял Ґарденс в Торонто, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Іванна Мельник, секр.

МАРІЯ ФЕДЧУК, член УНС Відд. 167 ім. св. о. Миколая в Толідо, Огайо, померла 13-го лютого 1982 року на 80-му році життя. Нар. 1902 року в Польщі. Членом УНС стала в 1922 році. Залишила в смутку сина і 3 дочки, 13 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 17-го лютого 1982 року на цвинтарі „Кальварія" в Толідо, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Вельган, секр.

ОЛЕСЯ ЗИХ, член УНС Відд. 56-го ім св. Івана Хрестителя в Вілінг, В. Ва., померла 23-го січня 1982 року. Залишила в смутку чоловіка Артура. Похорон відбувся на цвинтарі Джефферсон М. в Ріттсбургу, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Когут, секр.

ПАВЛО ХИМКА, член УНС Відд. 51-го ім. Патріярха Йосифа І в Чикаго, Ілл., помер 7-го лютого 1982 року на 67-му році життя. Нар. 14-го квітня 1914 року. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дружину Ірену, дочку Віру і сина Степана та чотирьох внуків. Похорон відбувся 10-го лютого 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Ольшанський, секр.

АННА КАРОЛІНКО, член УНС Відд. 42-го ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н.Дж., померла 10-го листопада 1981 року на 65-му році життя. Нар. 10-го грудня 1915 року в Пассейку, Н.Дж. Членом УНС стала 1964 року. Залишила в смутку сина Осипа, внучку Рахилю сестру Наталку Валлорано та брата Михайла Балячарука з родинами. Похорон відбувся 12-го листопада 1981 року на цвинтарі Дж. Вашінгтон Мем. Парк в Парамус, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Блиха, секр.

МАРТА МАРУСЯК, член УНС Відд. 389-го ім. Миколи Сціборського, в Лігайтоні, Па., померла 8-го лютого 1982 року на 58-му році життя. Нар. 1924 року в Колдейл, Па. Членом УНС стала в 1942 році. Залишила в смутку 3-ох синів: Едварда, Івана і Роберта і дочку Мішель. Похорон відбувся 11-го лютого 1982року на цвинтарі св. Михаїла в Саммит Гил, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Хомин, секр.